Gemeente Assen

Participatie- & communicatieplan: van definitiefase naar ontwerpfase Havenblok I

Projectnaam: Havenblok I

Projectleider: Robert Ekkelenkamp

Datum: 5 juni 2026

1. Inleiding

De gemeente Assen heeft in mei 2021 een visie op inwonersparticipatie vastgesteld, genaamd 'Samen maken we Assen sterk'[1]. We geloven dat het samen maken van plannen met anderen over zaken die raken, betere resultaten oplevert. Participatie stimuleert onderlinge contacten en maakt inwoners meer verantwoordelijk voor hun omgeving. Daarnaast vereisen nieuwe wetten dat de gemeente informatie beschikbaar stelt en kan uitleggen hoe keuzes gemaakt worden. We verplichten onszelf om uitgebreid stil te staan bij de uitgangspunten van inwonersparticipatie aan het begin van elke nieuwe ontwikkeling in Assen. Participatie is nooit een doel op zich, maar is een middel om te komen tot maatschappelijk verantwoorde keuzes die de gemeente moet maken.

Havenblok I
In het najaar van 2025 is door de gemeente een start gemaakt met het betrekken van inwoners en andere stakeholders bij het project Havenblok I. Op assen.nl/havenblok kon men moodboards samenstellen, waarmee de gemeente inzicht heeft gekregen in de Assense wens voor architectuur, openbare ruimte en invulling van de plint. Daarnaast hebben inwoners in een open reactie hun mening gegeven over de belangrijkste uitgangspunten.

Van definitiefase naar ontwerpfase
Dit participatie- & communicatieplan is gericht op komende fase en hoe we inwoners en stakeholders hierin betrekken. In het participatieplan beschrijven we waarom we gaan participeren, met welk doel, wat hiervoor de kaders en randvoorwaarden zijn, welke activiteiten we gaan organiseren en wanneer deze plaatsvinden. Daarbij hoort ook een stakeholdersanalyse, specifiek voor deze fase van het project.

2. Participatiedoelen

Voor het bouwen van woningen heeft de gemeenteraad van Assen bepaald dat participatie een *verplichting*[2] is. Dit betekent dat wij minimaal in gesprek moeten gaan met de directe omgeving. Deze gesprekken kunnen leiden tot aanpassingen in bijvoorbeeld het ontwerp. Bij de vergunningaanvraag wordt het eindverslag van de participatie toegevoegd.

Bij de ontwikkeling van het Havenblok gaan wij echter verder dan dat, omdat het Havenblok een appartementencomplex moet worden met karakter, een iconische plek. Het is de eerste ontwikkeling in het nieuwe Havenkwartier. Wij vinden het daarom erg belangrijk om de mening van Assenaren en andere geïnteresseerden te horen. Welke wensen hebben zij met betrekking tot de architectuur, invulling van de openbare ruimte en de begane grond van het gebouw? Welke aandachtspunten zien zij nog meer bij het bouwen op deze plek aan de Havenkade? Dit hebben wij opgehaald in de eerste participatiefase (december 2025 – januari 2026).

Voorkeur uitspreken
In de komende fase borduren we voort op eerdere participatie. De inbreng over de architectuur, functie van de openbare ruimte, de begane grond en andere aandachtspunten zijn meegenomen in de uitgangspunten voor het Havenblok.

[1] *'Samen maken we Assen sterk' – Asser visie op inwonersparticipatie*
[2] *Verplichte participatie bij omgevingsvergunningen*

In deze fase waarin we van definitie naar ontwerp toewerken, betrekken we de marktpartijen actief om inzichten te krijgen die van waarde zijn voor de latere verkoopprocedure. Deze marktconsultatie gaat via een interactief platform, TenderNed, waarin de gemeente en de marktpartijen samenwerken om een succesvolle verkoopprocedure voor te bereiden. De verkoopprocedure bestaat uit een selectie-, een gunnings- en een verkiezingsfase.

- Selectiefase: iedere geïnteresseerde marktpartij kan vragen om mee te doen. De gemeente selecteert maximaal vijf marktpartijen die doorgaan naar de gunningsfase.
- Gunningsfase: in deze fase dienen de marktpartijen een inschrijving in. Een professionele beoordelingscommissie beoordeeld eerst de inschrijvingen op meerdere criteria. De drie best beoordeelde plannen worden daarna openbaar gepresenteerd aan inwoners en andere geïnteresseerden.
- Verkiezingsfase: de drie hoogst scorende inschrijvingen worden in de vorm van ontwerpen (met korte toelichting op inhoudelijk programma) gepresenteerd aan de inwoners van Assen en andere geïnteresseerden. Zij mogen als publieksjury hun voorkeur aangeven voor één van de drie ontwerpen. De publieksstem telt mee voor een vooraf bepaald percentage.
- Het ontwerp met de hoogste totaalscore, de som van de beoordelingscommissie en publieksvoorkeur, wordt aan het college voorgelegd als de winnende inschrijving. Het college maakt het definitieve besluit en informeert de raad.

3. Kaders en randvoorwaarden

We benoemen de wettelijke, politiek/bestuurlijke, financiële en inhoudelijke kaders en randvoorwaarden die van toepassing zijn op de participatie binnen de *definitiefase*.

- De *Omgevingswet* verplicht gemeenten om in een vroegtijdig stadium de omgeving te betrekken bij ruimtelijke plannen;
- De Verordening Participatie en Uitdaagrecht[3] van de gemeente Assen is van toepassing. Voor dit project dient een participatieplan te worden opgesteld en na afloop een eindverslag.
- Het *uitvoeringsbeleid participatie onder de Omgevingswet* is van toepassing. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente Assen handelt bij ruimtelijke initiatieven. Het gaat hier hoofdzakelijk om de impact van het initiatief op de directe omgeving.
- De Omgevingsvisie (2025) en Woonvisie (2021)
- De structuurvisie voor het Havenkwartier
- Bij de bouw van nieuwe woningen is participatie altijd verplicht. De gemeenteraad van Assen heeft hiervoor een lijst vastgesteld;
- Inwoners kunnen voorkeur uitspreken voor één van de drie ontwerpen, waarna het college het definitieve besluit neemt en de gemeenteraad hierover geïnformeerd wordt;
- De vakjury geeft advies, de publieksjury spreekt hun voorkeur uit.
- De Nota van Uitgangspunten is leidend, in de ontwerpfase staat deze niet meer ter discussie.

4. Stakeholders

De stakeholdersanalyse is uitgevoerd op basis van de Factor C-methode. Daarbij onderscheiden we de volgende groepen stakeholders: *gebruikers, beïnvloeders, leveranciers en beslissers.* Vervolgens is

[3] Verordening Participatie en Uitdaagrecht gemeente Assen

per stakeholder bepaald hoe zij betrokken worden tijdens deze fase. Hierbij onderscheiden we vier niveaus: meeweten, meedenken, meewerken en meebeslissen.

5. Gewenst participatieniveau

In deze fase van het project hebben we marktpartijen actief gevraagd om *mee te denken* met de Nota van Uitgangspunten en de verkoopprocedure. Zo versterken we de procedure met waardevolle inzichten.

Daarna kunnen inwoners en andere geïnteresseerden *meedenken* door hun voorkeursstem uit te brengen op één van de drie verschillende ontwerpen van het Havenblokgebouw. Vervolgens neemt het college een besluit over het definitieve ontwerp.

Wanneer de uitkomst van de participatie een duidelijk voorkeursontwerp oplevert, zal aan het college van Assen worden geadviseerd om dit ontwerp over te nemen.

6. Participatiemethoden en activiteiten

De marktconsultatie is via het interactieve platform TenderNed gegaan, waarin de gemeente en de marktpartijen samenwerken om een succesvolle verkoopprocedure voor te bereiden.

Wanneer de ontwerpen zijn ingediend, beoordeelt een vakjury de voorstellen en ontwerpen van de marktpartijen. De plannen worden beoordeeld op meerdere criteria. De publieksstem is een afzonderlijk gunningscriterium.

De vakjury komt vervolgens met een top 3. De top 3 wordt uniform aan de inwoners van Assen en andere geïnteresseerden voorgelegd. Dit zal zijn in de vorm van een impressie met een korte schriftelijke toelichting op het concept (de gedachte achter het ontwerp, de relatie met de omgeving, de beoogde invulling van de begane grond en de parkeeroplossing). De gemeente geeft kaders mee voor het creëren van gelijkwaardige impressies. Zo kan de publieksjury een weloverwogen keuze maken die niet alleen gebaseerd is op het uiterlijk van de architectuur en hoe dit overkomt op een impressie.

De publieksstem tel mee voor een vooraf bepaald percentage. De inschrijving met de hoogste totaalscore wint.

Digitale participatie
De participatie wordt daarna ingericht op assen.nl/havenblok. Via deze pagina kunnen inwoners hun voorkeur aangeven voor één van de drie ontwerpen. Inwoners geven hun voorkeur aan via een laptop, pc, tablet of mobiele telefoon.

Fysieke participatie
Op verschillende momenten kunnen inwoners fysiek hun voorkeur aangeven. Tijdens deze momenten worden inwoners begeleid in het stemmen via assen.nl/havenblok.

7. Communicatie

De communicatie in deze participatiefase sluit aan op de communicatie in de eerste participatiefase (december 2025 – april 2026). Doel is zoveel mogelijk Assenaren en geïnteresseerden bereiken die vervolgens hun voorkeur aangeven voor één van de drie ontwerpen.

7.1 Aandachtspunten

- Het is belangrijk dat we niet de verwachting wekken dat het om een publieksverkiezing gaat, waarbij de inwoners kunnen stemmen op hun favoriete ontwerp en dat dat ontwerp het dan wordt. De publieksstem is onderdeel van de totale beoordeling door vakjury en publiek. Het moet duidelijk zijn dat het college uiteindelijk beslist welk ontwerp gerealiseerd gaat worden en dat het college daarbij de voorkeur van de inwoners meeneemt in haar beslissing. Het kan voorkomen dat het plan met de meeste publieksstemmen niet de winnende inschrijving wordt.
- Transparantie naar inwoners en andere belanghebbenden staat gedurende het gehele proces centraal. Na afloop van de meedenkperiode communiceren we de uitslag van de beoordeling door vakjury en publiek. We nemen de mensen mee in de stappen die we doorlopen en communiceren daarna over het collegebesluit.

7.2 Kernboodschap

“Drie ontwikkelaars maakten een ontwerp voor het Havenblok. Denk mee over wat jij het liefste terugziet. Geef jouw voorkeur voor één van de drie ontwerpen aan. Doe dit tussen <data> via www.assen.nl/havenblok. Het college van B&W besluit welk ontwerp gerealiseerd gaat worden en vindt daarbij de beoordeling van de vakjury en het voorkeursontwerp van de inwoners belangrijk.”

7.3 Doelgroepen

Voor het kiezen van het winnende ontwerp hebben we met verschillende doelgroepen te maken, waarvan de belangrijkste:

- Inwoners van Assen (breed, specifiek: senioren en ondernemers)
- Omwonenden/eigenaren omgeving Havenblok (binnen een straal van 500 meter)
- Geïnteresseerden buiten Assen (mogelijk toekomstige bewoners)
- Bezoekers Assen
- College van B&W en Gemeenteraad
- Collega’s gemeente Assen/Stadskwartier

7.4 Communicatiemiddelen

Omdat we het Havenblok bouwen voor Assenaren, maar ook toekomstige Assenaren, zullen wij met de inzet van middelen kijken naar een breed bereik. Om deze doelgroep te bereiken, maken we gebruik van online en offline communicatiemiddelen:

- Website via assen.nl/havenblok (projectpagina en nieuwsbericht)
- Berichten van de Brink
- Social media (Facebook, Instagram, LinkedIn) – organisch en betaald
- Weekmarkt (met ingerichte kraam)/fysieke locatie: Hoge Graansilo (optie, overleggen met Heft)
- Brief naar omwonenden Havenblok/ omliggende bedrijven (uitnodiging om voorkeur kenbaar te maken en informeren over proces/project)
- Flyers
- Bordbuster(s) op/rondom locatie Havenblok
- Nieuwsbericht op HAI

Door inzet van deze middelen kondigen we de prijsvraag aan (denk mee) en wanneer de prijsvraag loopt (reminder) en na de participatie (uitslag).

7.5 Plan van aanpak

Hieronder staan de belangrijkste communicatieactiviteiten:

- *Kick-off door wethouder in de Hoge Graansilo*
  Met korte presentatie van de 3 ontwerpen. Dit idee werken we t.z.t. verder uit.
  Daarna staat de prijsvraag-tool van OpenStad op de projectpagina van het Havenblok en kunnen geïnteresseerden gedurende twee weken reageren op de ontwerpen. Bij de getoonde ontwerpen beantwoorden ze de vraag: *Welk ontwerp heeft jouw voorkeur?*
- *Fysiek aanwezig op Weekmarkt Assen*
  Net als bij de eerste participatiefase zijn we in deze fase ook weer aanwezig op de Weekmarkt in Assen, zodat we mensen kunnen helpen en vragen beantwoorden.
- *Bekendmaking winnend ontwerp*
  Na de uitkomsten van de vakjury en publieksjury kiest het college het winnende ontwerp. We maken de winnaar via een persbericht bekend. Daarnaast plaatsen we ook een nieuwsbericht in de Berichten van de Brink, op de socials en de website. Bij de bekendmaking is het belangrijk om goed uit te leggen hoe we tot de keuze voor het winnende ontwerp zijn gekomen.

8. Evaluatie en bijsturing

Na afloop van het totale participatietraject zal de projectgroep deze evalueren. Wanneer het gemeentebestuur het wenselijk vindt, kunnen inwoners en andere stakeholders ook bevraagd worden naar hun ervaringen en betrokkenheid tijdens het traject.

9. Budget en middelen

Los van de personele capaciteit is een bedrag van € 25.000,- benodigd voor communicatiemiddelen en het organiseren van participatie-activiteiten. Dekking van de kosten is voorzien in de grondexploitatie.

Gemeente Assen

juni 2026, Gemeente Assen

participatie@assen.nl
140592
www.assen.nl